

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

10. 9. 2013

B7-0417/2013

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké
představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o situaci v Egyptě
(2013/2820(RSP))

**Judith Sargentini, Barbara Lochbihler, Ulrike Lunacek, Malika Benarab-
Attou, Franziska Katharina Brantner, Raül Romeva i Rueda**
za skupinu Verts/ALE

B7-0417

**Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Egyptě
(2013/2820(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Egyptě, zejména na usnesení ze dne 14. března¹ a 4. července 2013² o situaci v Egyptě,
 - s ohledem na závěry Rady pro zahraniční věci o Egyptě ze dne 22. července a 21. srpna 2013,
 - s ohledem na prohlášení vysoké představitelky EU Catherine Ashtonové o Egyptě z posledních dvou měsíců, včetně prohlášení ze dne 21. srpna 2013,
 - s ohledem na dohodu o přidružení mezi EU a Egyptem a na akční plán mezi EU a Egyptem v rámci evropské politiky sousedství,
 - s ohledem na schůzi pracovní skupiny EU-Egypt, která se konala ve dnech 13.–14. listopadu 2012 a na její závěry,
 - s ohledem na zprávu Evropského účetního dvora o spolupráci EU s Egyptem v oblasti správy věcí veřejných, která byla zveřejněna dne 18. června 2013,
 - s ohledem na prohlášení generála as-Sísího, předsedy Nejvyšší rady ozbrojených sil Egypta, ze dne 1. a 4. července 2013,
 - s ohledem na program „udržení nastolené cesty k demokracii“ vypracovaný prozatímní egyptskou vládou,
 - s ohledem na prohlášení 22 arabských organizací na ochranu lidských práv ze dne 29. srpna 2013,
 - s ohledem na Mezinárodní úmluvu o občanských a politických právech, již Egypt ratifikoval v roce 1982,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Egypt je klíčovým partnerem EU v jižním Středomoří; vzhledem k tomu, že vývoj v Egyptě se výrazně odráží nejen na situaci celého regionu, ale i za jeho hranicemi; vzhledem k tomu, že od svržení prezidenta Mubaraka v únoru 2011 se Egypt zmítá v bouřlivém procesu politické transformace;
- B. vzhledem k tomu, že dne 30. června 2013 se v Káhiře a dalších egyptských městech shromáždily miliony oponentů prezidenta Mursího a vyzvaly ho k odstoupení; vzhledem

¹ Přijaté texty, P7_TA(2013)0095.

² Přijaté texty, P7_TA(2013)0333.

k tomu, že dne 3. července 2013 vrchní velitel ozbrojených sil generál Abd al-Fattáh Chalíl as-Sísí stál v čele vojenského puče, po němž došlo ke svržení vlády Mursího, pozastavení platnosti ústavy a ustavení prozatímní vlády, která má dohlížet na provádění devítiměsíčního plánu pro přechodné období, během něhož by měly být provedeny změny v ústavě z roku 2012 a schváleny referendem, po němž by měly následovat parlamentní a prezidentské volby;

- C. vzhledem k tomu, že svržení prezidenta Mursího získalo podporu širokých a rozmanitých skupin společnosti; vzhledem k tomu, že nejvyšší islámské a koptské křesťanské autority, přední liberální politici a salafistická strana Núr plán pro přechodné období podpořili;
- D. vzhledem k tomu, že prozatímní vláda prohlásila, že národní usmíření a právní stát jsou nejvyššími prioritami její činnosti; vzhledem k tomu, že Muslimské bratrstvo trvalo na dosazení svrženého prezidenta Mursího zpět do úřadu, na zachování ústavy z roku 2012 a na propuštění všech členů Muslimského bratrstva zadržovaných ve vazbě jako na nezbytném předpokladu své účasti v procesu národního usmíření;
- E. vzhledem k tomu, že bývalý prezident Mubarak byl propuštěn z vězení do domácího vězení; vzhledem k tomu, že čelí dalšímu soudnímu procesu na základě obvinění ze spoluúčasti na usmrcení demonstrantů během povstání v roce 2011; vzhledem k tomu, že prozatímní vláda jmenovala do funkce guvernérů řadu generálů a bývalých stoupenců Mubaraka;
- F. vzhledem k tomu, že dne 14. srpna 2013 egyptské ozbrojené síly násilným způsobem rozehnaly dva velké protestní tábory, které vytvořili přívrženci Muslimského bratrstva kolem mešity Rábaa al-Adavíja a na náměstí Nahda; vzhledem k tomu, že k těmto událostem došlo i přes zprostředkovatelské úsilí ze strany EU a že vedly k dalšímu vyostření politické krize a krize v oblasti lidských práv; vzhledem k tomu, že se objevily zprávy o tom, že někteří přívrženci Mursího byli těžce ozbrojeni a používali proti policii a místnímu obyvatelstvu ostrou municii; vzhledem k tomu, že toto násilné potlačení protestů mělo za následek stovky mrtvých a zraněných; vzhledem k tomu, že dne 14. srpna 2013 byl na období jednoho měsíce vyhlášen výjimečný stav; vzhledem k tomu, že přechodná vláda ohlásila zahájení nezávislého vyšetřování těchto událostí;
- G. vzhledem k tomu, že po násilném rozeznání protestů následovala vlna tragického sektářského násilí spáchaného na egyptských křesťanech zejména přívrženci Muslimského bratrstva; vzhledem k tomu, že egyptské ozbrojené síly byly obviněny z toho, že se jim nepodařilo ochránit kostely a koptské komunity před očekávanými odvetnými útoky;
- H. vzhledem k tomu, že došlo k tvrdému zákroku proti přívržencům prezidenta Mursího a Muslimskému bratrstvu; vzhledem k tomu, že tisíce přívrženců Muslimského bratrstva, včetně jeho předáků a pana Mursího, byly během posledních dvou měsíců uvězněny a stovky z nich byly obviněny z podněcování násilí a zabíjení; vzhledem k tomu, že se prozatímní premiér Házim Bibláví odvolal na možnost rozpuštění Muslimského bratrstva právní cestou;
- I. vzhledem k tomu, že mezi členy nedávno ustaveného padesátičlenného výboru pověřeného změnou ústavy z roku 2012 jsou pouze dva islamisté a 4 ženy; vzhledem k tomu, že první návrh změn představený deseti odborníky na právo byl kritizován jak za

odstranění hlavních nábožensky zabarvených ustanovení, tak za posílení nezávislosti ozbrojených sil;

- J. vzhledem k tomu, že na Sinajském poloostrově dochází k nárůstu počtu teroristických a násilných útoků na bezpečnostní složky; vzhledem k tomu, že egyptský ministr vnitra Muhammad Ibráhím se dne 5. září 2013 stal v Káhiře terčem bombového útoku;
- K. vzhledem k tomu, že sdělovací prostředky, které vyjádřily kritiku na adresu bezpečnostních sil nebo vyslovily podporu Muslimskému bratrstvu, čelí brutálním zásahům; vzhledem k tomu, že v kancelářích řady televizních stanic byly v posledních šesti týdnech provedeny razie ze strany bezpečnostních sil; vzhledem k tomu, že dne 3. září 2013 bylo čtyřem televizním stanicím zakázáno vysílání; vzhledem k tomu, že pět novinářů bylo zabito, osmdesát jich bylo svévolně zadrženo (deset z nich stále nebylo propuštěno) a nejméně čtyřicet zpravodajů bylo fyzicky napadeno;
- L. vzhledem k tomu, že egyptské nevládní organizace od 30. června 2013 veřejně odsoudily závažné porušování lidských práv, včetně uvěznění až 85 dětí v souvislosti se střety mezi demonstranty podporujícími Mursího a bezpečnostními silami; vzhledem k tomu, že tyto děti byly údajně zadrženy spolu s dospělými ve vzdálených policejních stanicích, obviněny z násilných činů a nebyl jim umožněn přístup k právníkům;
- M. vzhledem k tomu, že v současném období přetrvávající politické krize jsou v mimořádně zranitelném postavení egyptské ženy; vzhledem k tomu, že ženy účastníci se protestů jsou často terčem násilí, sexuálních útoků a dalších forem ponižujícího zacházení, přičemž aktivisté bojující za práva žen čelí výhrůžkám a obtěžování;
- N. vzhledem k tomu, že v Egyptě dochází k neustálému zhoršování sociálního, finančního a hospodářského klimatu;
- O. vzhledem k tomu, že EU je hlavním hospodářským partnerem Egypta, jeho hlavním zdrojem zahraničních investic a partnerem v rámci rozvojové spolupráce; vzhledem k tomu, že pracovní skupina EU-Egypt schválila rozsáhlý balíček pomoci na léta 2012–2013 ve výši 5 miliard EUR; vzhledem k tomu, že politiku EU vůči Egyptu mohou snadno zneužít radikální proudy na obou stranách v Egyptě pro účely propagandy;
- P. vzhledem k tomu, že v souladu s evropskou politikou sousedství revidovanou po Arabském jaru a zejména s přístupem „více prostředků za lepší výsledky“ je úroveň a rozsah angažovanosti EU v Egyptě založena na pobídkách a závisí na pokroku, jaký tato země činí při dodržování svých závazků, pokud jde o demokracii, právní stát, lidská práva a rovnost pohlaví;
- Q. vzhledem k tomu, že 21. srpna 2013 Rada pro zahraniční věci pověřila vysokou představitelku, aby přezkoumala pomoc EU v rámci evropské politiky sousedství a dohody o přidružení na základě egyptských závazků vůči zásadám, o něž se opírají; vzhledem k tomu, že Rada rozhodla, že tato pomoc v socioekonomickém odvětví a pomoc občanské společnosti bude pokračovat, avšak spolupráce EU s Egyptem bude přizpůsobena vývoji v této zemi;
- R. vzhledem k tomu, že Evropský účetní dvůr v červnu 2013 dospěl k závěru, že Komise

a ESVČ nedokázaly účinně řídit podporu EU za účelem zlepšení správy věcí veřejných v Egyptě;

1. vyjadřuje hluboké znepokojení nad situací v Egyptě po vojenském státním převratu namířeném proti prezidentu Mursímu a nad dalším vychýlením této země z cesty směrem k demokratizaci;
2. odsuzuje pronikání egyptské armády do náročného procesu transformace této země a vyzývá k okamžitému odvolání výjimečného stavu a plnému navrácení moci demokraticky zvoleným civilním orgánům;
3. co nejdůrazněji odsuzuje nepřiměřené používání síly egyptskými bezpečnostními silami a tragické ztráty na životech během vyklizení tábořišť u mešity Rábaa al-Adaviya a na náměstí Nahda; odsuzuje rovněž následný tvrdý zásah egyptských vojenských sil za pomoci policejních složek a složek soudní moci proti přívržencům Muslimského bratrstva; domnívá se, že masové zatýkání a represe vůči vedení Muslimského bratrstva snižuje vyhlídky na diplomatické a trvalé řešení politické krize a dále upevňuje nekompromisní postoje na všech stranách; vyzývá k propuštění pana Mursího a dalších členů Muslimského bratrstva;
4. vyjadřuje zároveň politování nad tím, že se vedoucím představitelům Muslimského bratrstva nepodařilo zabránit řadě svých přívrženců v páchání násilí namířeného proti bezpečnostním silám a těm, které vnímá jako své politické oponenty, zejména egyptské koptské komunitě;
5. co nejdůrazněji odsuzuje násilí páchané na koptské komunitě a ničení velkého počtu kostelů, komunitních center a podniků v celé zemi; je znepokojen tím, že se egyptským orgánům ani přes mnoho varovných signálů týkajících se silného odporu sektářů nepodařilo přijmout vhodná bezpečnostní opatření na ochranu koptské komunity; poukazuje na tradiční pluralitu egyptské společnosti a žádá egyptskou vládu, aby přijala bezodkladná opatření k zajištění rychlého obnovení mírového soužití různých komunit v Egyptě;
6. upozorňuje na to, že prezidentovi Mursímu se nepodařilo splnit demokratická očekávání, ani reagovat na naléhavé potřeby obyvatel Egypta a že neuspěl ani v boji proti terorismu a islámskému extremismu, zejména na Sinajském poloostrově; zdůrazňuje, že EU reagovala nevhodně, pokud jde o vládu Mursího, a že nedodržela svůj závazek týkající se toho, že ve vztazích s Egyptem bude uplatňovat přístup založený na pobídkách, včetně možnosti využít zásadu „méně prostředků za horší výsledky“;
7. zdůrazňuje, že je naléhavě třeba zahájit proces národního usmíření, který by zahrnoval všechny umírněné politické a společenské síly v Egyptě a bez něhož by největší země zapojená Arabského jara nemohla úspěšně pokračovat v procesu demokratické transformace zahájeném v roce 2011; zdůrazňuje, že důležitým závazkem prozatímní vlády a vojenských sil je zabránit přijetí jakýchkoli opatření, které by mohly zhoršit sociální a ideologické rozpory v egyptské společnosti, zejména tím, že ukončí odvetné zásahy proti Muslimskému bratrstvu a bude veřejně kritizovat veškeré činy a projevy podněcující sociální napětí; vyzývá umírněné složky Muslimského bratrstva, aby aktivně podporovaly tento proces a podílely se na něm; vyzývá všechny strany, aby upustily od

štvavé rétoriky a daly přednost mírovému politickému vyjadřování;

8. vyjadřuje závažné obavy nad procesem přípravy ústavy, jelikož se do vypracování návrhu dosud nepodařilo začlenit všechny složky egyptského politického spektra Egypta, zejména Muslimské bratrstvo, a zajistit přiměřenou účast žen; zdůrazňuje, že transparentní proces navrhování ústavy, do nějž budou zapojeny všechny složky společnosti a který zohlední genderové hledisko, je nezbytný pro vytvoření základu skutečně demokratického a stabilního nového Egypta, kde budou zajištěna základní práva a svobody pro všechny občany Egypta a kde bude prosazována tolerance mezi náboženstvími a jejich soužití;
9. je vážně znepokojen zhoršujícím se mediálním prostředím, v němž novináři čelí svévolnému zatýkání a fyzickému napadání a v němž jsou sdělovací prostředky, které se vyjadřují kriticky o prozatímní vládě nebo podporují svrženou vládu prezidenta Mursího, zakazovány nebo uzavírány; vyzývá prozatímní vládu, aby prosazovala svobodu sdělovacích prostředků, propustila všechny novináře, kteří byli svévolně zadrženi, učinila bezodkladná opatření na ochranu novinářů a vyšetřila a odsoudila veškeré násilné činy spáchané na zpravodajích;
10. zdůrazňuje, že při podpoře mírové a úplné politické a sociální transformace této země má zásadní význam skutečná a nezávislá občanská společnost; vyzývá egyptské orgány, aby umožnily občanské společnosti provozovat svobodně svou činnost, včetně zajištění toho, aby výbor pověřený vypracováním nových právních předpisů týkajících se nevládních organizací připravil návrh, který by byl v souladu s mezinárodními normami; podporuje výzvu regionálních a egyptských nevládních organizací, aby Arabská liga vyslala zjišťovací misi, která by vyšetřila nedávné násilné činy v Egyptě;
11. vyjadřuje hluboké znepokojení nad zprávami o desítkách dětí uvězněných v souvislosti s tvrdým zásahem proti demonstrantům z řad Muslimského bratrstva a vyzývá k jejich okamžitému propuštění;
12. vyzývá prozatímní vládu, aby byla v plné míře nápomocna v rámci postupů OSN v oblasti lidských práv, a to i na základě schválení žádostí o návštěvu Egypta, které podala řada zvláštních zpravodajů, kladného vyřízení žádostí o víza podaných před měsícem Úřadem vysoké komisařky OSN pro lidská práva (OHCHR) a schválení otevření regionální kanceláře OHCHR v Egyptě, jak přislíbily egyptské orgány před dvěma a půl lety; vyzývá prozatímní vládu, aby zaslala otevřené pozvání všem zvláštním zpravodajům OSN k návštěvě Egypta, jako tomu bylo v případě Tuniska v roce 2011;
13. vyzývá orgány EU a členské státy, aby daly jasně najevo, že návrat k autoritářskému bezpečnostnímu režimu v Egyptě není přijatelný, a naléhavě žádá prozatímní vládu, aby se věrohodným způsobem zavázala k tomu, že se účinně zapojí do procesu demokratické transformace, zejména tím, že dostojí svému závazku změnit ústavu a uspořádat volby v souladu s mezinárodními normami, že bude prosazovat svobody shromažďování a sdružování, zruší výjimečný stav, zahájí důvěryhodné, nezávislé vyšetřování vražedného násilí ze 3. července 2013, a tím, že ukončí zásahy proti disentu a opoziční silám a propustí všechny politické vězně, včetně Muhammada Mursího; žádá vysokou představitelku a jí podřízené útvary, aby pokračovaly ve zprostředkovatelském úsilí v úzké spolupráci s regionálními subjekty; trvá na tom, aby pomoc EU Egyptu byla posuzovaná diferencovaným způsobem s cílem zmrazit nebo pozastavit všechny

probíhající nebo plánované programy, z nichž by egyptský režim, včetně vojska a úzce spojených odvětví průmyslu a podnikatelů, měl nebo mohl mít užitek;

14. vzhledem k tomu, že Rada pro zahraniční věci dne 21. srpna 2013 rozhodla pozastavit členskými státy vývozní licence do Egypta na veškerá zařízení, která by mohla být použita k vnitřním represím a znovu posoudit licence na vývoz a jejich spolupráci s Egyptem v oblasti bezpečnosti; vyjadřuje nicméně politování nad tím, že toto rozhodnutí mělo být učiněno již dříve, a vyzývá k tomu, aby byl vyjasněn rozsah tohoto rozhodnutí a jeho provádění; vyzývá členské státy, aby přísně uplatňovaly společný postoj EU k vývozu zbraní, jakož i ustanovení mezinárodní smlouvy o obchodu se zbraněmi týkající lidských práv a okamžitě pozastavily vývoz veškerých zbraní a pomoc egyptské policii, ozbrojeným silám a jiným bezpečnostním složkám v oblasti bezpečnosti;
15. vyzývá k důkladnému přezkoumání angažovanosti EU v Egyptě s ohledem na současnou politickou krizi v oblasti lidských práv v zemi a žádá, aby mezitím byly pozastaveny všechny programy pomoci Egyptu poskytované Komisí a členskými státy EU, které nepřinášejí žádný přímý užitek nezávislé občanské společnosti a nejohroženějším skupinám obyvatelstva; žádá vysokou představitelku, aby Parlamentu podala zprávu o výsledku přezkumu pomoci EU Egyptu, o niž požádala Rada pro zahraniční věci dne 21. srpna 2013; v této souvislosti znovu poukazuje na své hluboké znepokojení nad nedávným posouzením pomoci EU v oblasti správy věcí veřejných a lidských práv v Egyptě, které vypracoval Evropský účetní dvůr; vyzývá ESVČ a Komisi, aby na základě této zprávy zásadním způsobem přezkoumaly své programy pomoci Egyptu;
16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států a prezidentovi, vládě a horní komoře parlamentu Egypta (Šúře).